

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΔΙΕΡΜΗΝΕΑΣ

— Ζώγος 'Αλέξανδρος, λοχαγός του πεζικού, με σειράν ταγματάγων, άρχηγός του κινήματος της Θάσσου, ιδιαίτερος φίλος του κ. Υπουργού της 'Εθνικής Οικονομίας...

Παρουσιάσθηκε και αυτοσυντήθηκε με όλους αυτούς τους τίτλους στο τάγμα του, το οποίο άποτελείτο όλο από Κορητιούς και δεν είχε άπ' την Παλαιά 'Ελλάδα παρά τόν έπιλοχία και άλλους δύο στρατιώτες μόσθηδες.

Ο Ζώγος ήταν γενναίος άξιωματικός, αυτό είνε ή αλήθεια. Τά γαλόνια του τά πήρε όλα με τό αίμα του. Ήταν άνθρωπος καλός και φίλος αγαθή. Γραμμάτια δεν ήξερε πολλά. Κατάλαβαινοντας την άδυναμία του αυτή, και γιά να μην του πάροιν έξ αιτίας της τών άέρα, προσεκοίτοι τόν άσθητό και επέβαλε σιδερένια πειθαρχία.

'Αλλάζοντας τάγματα, κατά τό διάστημα τών πολυτών πολέμων, άραξε μία ήμέρα και στο τάγμα τών Κορητών.

Τί ήθελε αυτός εκεί... Τί του ήταν γραμμένο να του άνατεθή διοικητικής κόσμιον διαφορετικού έντέλειος πρός την μανταλιτέ του, και πρός τις συνήθειές του... Γιατί να μη τόν στείλουν στους εχθρούς, με τούς όποιους έφαγε ψωμί και μαπαρούτι, χρόνια άτέλειωτα, τούς πειθαρχικούς και αγαθούς εχθρούς του, που μαζί τους ή μάχη ήτανε χαρά, ό πόλεμος ήταν πανηγύρι και ή πορεία τραγούδι, σάν να παγιάναν σε διασκεδάσει;

Παίγρω τόν όροιο τόν πλατί τόν άνθροστολιμένο, και βόσκω δένδρα με άνθους πουλιά που κελαιόδουνε...

Σέ μάχη εβιάζαν με τό τραγούδια αυτά, ή νύφη πήγαιναν να πάροιν...

Κοντοκατέγρα λυγερή, να σου είπω δύο λόγια... δύο λόγια, δύο καλόλογα, δύο, της καρδιάς μου, λόγια...

Τούς Κορητιούς πρῶτη φορά τούς έβλεπε... Προηγούμενος δεν τούς ήξερε, παρά άτ' τις... έφημερίδες... Τού ήταν όμως γι' αυτούς, πος πολεμάνε μεν καλά, αλλά πος είνε «άπειθαρχητοι», «στραβόβόλια» και δεν άνέχονται να διοικούνται από ξένους!

— Άπειθαρχητοι, στραβόβόλια, και δεν άνέχονται να διοικούνται από ξένους... Θα τούς δείξω έγώ τί να νή Ζώγος 'Αλέξανδρος, λοχαγός, πρώτος στόν Α', πίνακα γιά ταγματάτωση, άρχηγός του κινήματος της Θάσσου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Και επέβαλε πραγματικός μου σιδερένια πειθαρχία... Που να λείψη στρατιωτής άπ' τό προσκλητήριο και που να παρουσιαστή κανείς κατηγορούμενος από τόν έπιλοχία, στην άναφορά... Τόν έτροσε ή μαριγάνα...

Έτσι περνούσε ό καιρός και άπόλυτη τάξις έβασίλευε στο τάγμα, όταν ένα βράδι ό στρατιωτής Κοινελέμης, από τόν 'Αποκόρω, άποίσασε από τη στρατόνα.

— Ποι ήσουν, μορέ, τούτος έδῶ; — Ήσαι ήσουν, μορέ, τούτος έδῶ. Γιατί έλλειψες από τό τάγμα;...

— Ουάνας σμάξιμε με κατι κοντοχωριανίαι πέρα—πῶδε, έπάς, και χρασολογήθηκα και χρωολογήθηκα και ήρθε ένα χωριανιά μου και μοιράρισε στην κατίνα (πλάτη) λίγες κουπέδες...

Ο λοχαγός τάχασε.

Γνωρίζει στόν έπιλοχία και τόν ρωτάει:

— Τί λέει, μορέ, τούτος έδῶ;

— Τί λές σούρ; ρωτάει ό έπιλοχίας.

— Ουάνας (προς άργά) σμάξιμε με κατι κοντοχωριανίαικα έπάς (έδῶ) και ελαίμα να χρασολογήθοιμε μία ούλιά (λίγο) και χρωολογήθηκα και ήρθε τό χωριανιά μου και μοιράρισε στο πέτο (στήθος) και στην κατίνα (πλάτη) λίγες κουπέδες (βεντούρες)... Μά τώρα δεν έχω προάμια (τίποτε)...

— Ούτε κα' έγῶ ξέρω τί λέει, κύρ λοχαγέ,

άποκρίθηκε ό έπιλοχίας. Αὐτά είνε Κορητιά...

Κορητιά...

Ο λοχαγός σκέψθηκε λίγο:

— Άνάθεμά σας γράμματα, γιατί να μη σάς μάθαινα, σάν ή-

μονα μωρός!

— Άλλά ό Ζώ-

χος 'Αλέξαν-

δρος, λοχαγός

του πεζικού ή

κ.τ.λ., κ.τ.λ.

δεν τά χάνει

εικόλα! Και

την άλλη μέ-

ρα, που τό

τάγμα ήταν

παρεταταγμέ-

νο κα' άρεμί-

νο, βγάξει

μιά διαταγή.

— Όποιος

ξέρει ξένες

γλώσσες, δύο

βήματα ή

στρατιώτες.

Πλησιάζει ό

λοχαγός.

Κλαίειν αυτό.

— Τί γλώσσες ξέρεις σού;

— Γαλλικά και 'Αγγλικά.

— Σίμμαχος είσαι, αλλά δε μου κάνεις!

— Και σού;

— Τουρκικά, 'Αραβικά...

— Άμα πάμε στην Πόλι, θα σε

χορηγοποιήσω. Τώρα όμως δε μου

χορηγάζεις! Άλλες γλώσσες θέ-

λω!... Μορέ άλλες γλώσσες δεν

ξέρει κανένας από σάς;

— Προβαίνει λίγο πρῶς ένας άλλος

φανατός.

— Και σού τί γλώσσες μιλάς;

— Βουλγάρα.

— Άναθεματισμένα νάνα!...

Μορέ άλλες γλώσσες, 'Ελληνικές,

δεν ξέρει από σάς κανένας, είπα.

Παρουσιάζεται ακόμα ένας φανα-

τάρος. Στέκεται ίσιος, προσοχή.

— Εγώ γ ν ο ρ ι ζ ο καλιτά Κορητιά, λέει.

— Γνωρίζεις, είπες; Δεν τά ξέρεις δηλαδή. Δεν σε θέλω!

Τότε παρουσιάζεται κα' ένας από τούς παλιοσελλαδίτες. Ένας

μόσθη, ό Μένιος ό Ταμπάκης, από τόν Πειραιά.

— Εγώ κ α τ ε χ ο κύρ λοχαγέ, τά Κορητιά.

— Κατέχεις, είπες; Καλός είσαι.

Και άστρεφόμενος στους άνδρας ό λοχαγός τούς φώναξε:

— Αὐτός είνε από σήμερα ό διερμηνεύς του τάγματος!...

Και τό πέρασε και στην ήμερήσια διαταγή...

Έτσι περνούσε ό καιρός και τάξις και πειθαρχία βασίλευε στο τάγμα, όταν έκλήθη μία ήμέρα από τόν Μέγαρχο ό λοχαγός στο τηλεφῶνο.

— Άνεξάρτητον τάγμα τών Κορητών, έζει!

— Μάλιστα.

— Ποίος στο τηλεφῶνο, παρακαλώ;

— Ό διερμηνεύς του τάγματος.

— Καλά, 'Εδῶ 'Εμμανουήλ Πετρακό-

κης, λοχαγός, ύπασπιστής. Είπατε στον

Διοικητή σας, σάς παρακαλώ, ότι εκείνα

που μάς ζήτησε τηλεφωνικός, διατάξιμε

τηλεφωνικός και σάς εστάλησαν ό ψ α θ γ α ε.

Ο «διερμηνεύς» έτροξε στον λοχαγό.

— Τι μάς ήθελαν, σούρ, από τη Με-

ραρχία;

— Για να σάς πούν, πος εκείνα όπου

θέλετε, σάς τά στείλαν ό ψ α ρ γ α τηλε-

φωνικός.

— Τα ψ α ρ ι α, λέει, τά στείλαν τηλε-

φωνικός.

— Έτσι μου είπε ό ύπασπιστής. Κορη-

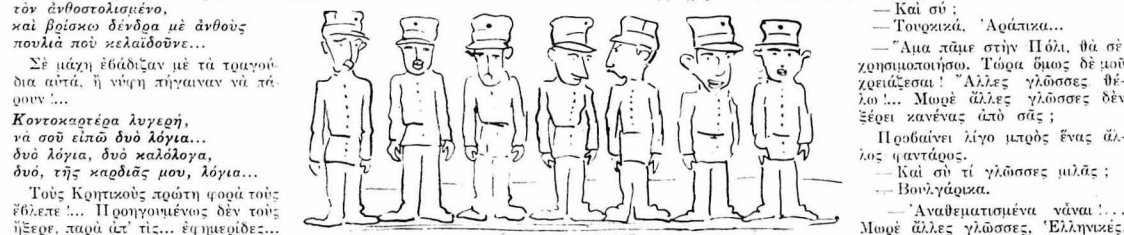
τικός ήτανε κα' αυτός!

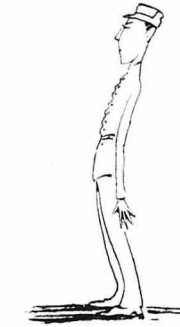
Ζώγος 'Αλέξανδρος, λοχαγός του πεζικού...

Ο πόλεμος μ' αυτούς ήταν χαρά και πανηγύρι...

Όταν τό τάγμα παρετάχθη

Κλαίειν!

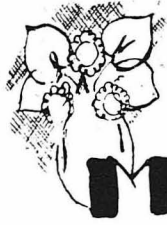

Κοντοκατέγρα λυγερή...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΚΑΡΜΟΝ

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

ΕΣΑ στη γλήνη του χειμωνιάτικου βραδνού... Ένα νύμφη... Ο γλύπτης Μάξιμος Ζορς...

Ο γλύπτης Μάξιμος Ζορς σπρώχθηκε από τον διαδρόμου... Άλλ' όχι, είχε γελαστεί.

Δέν ήταν άκομη εκείνη!

Ένδοξος κόλλας, μοιόνοντι τριανταπένταρης, ο Μάξιμος ήταν έδω και ένα χρόνο τρελλά φροσιμμένος με μιὰ νεαρή και φοιούτατη χήρα...

Τώρα είχε έρθει η σειρά του γλύπτη. Η Κλοτίλδη ήξερε πού θα τον χτυπούσε. Είχε δει στο άτελει του τά μαμαμένα τριανταφύλλα του άνοδοχείου και είχε μάθει ότι ο γλύπτης τά κρατούσε σάν ιερό ένθημο από μιὰ νέα που την είχε αγατήσει με πραγματική λατρεία και που ήταν τόσα νεαρή...

Τι την έμελλε όμως την Κλοτίλδη άν ο γλύπτης θα παραβίαζε τον όρκο του κι άν διότανε αυτό με άφάνταστο σπαραγμό; Αντί ένα μόνο ζήτησο: να ξεπετείσει, να ταπεινώσει κι έναν άκόμη άνδρα, όπως είχε ταπεινώσει και τόσους άλλους.

Έξαφνα ένα χτύπημα ακούστηκε στην πόρτα και μπήκε η Κλοτίλδη. Ο Μάξιμος έστρεψε πρός αυτήν, με τά χέρια άπλωμένα:

— Ήλιθες επί τέλους! της έλε. Πόσο σέ είχα επιθυμήσει!

Μιὰ τὸ βλέμμα της Κλοτίλδης σκληρό και άδιάφορο έπεσε από την πρώτη στιγμή στα μαμαμένα τριανταφύλλα, και άμέσως σνοφραγώθηκε.

— Έρχομαι έδω, έλε, γιατί μ' αγαπάς, ή τοιάχιστον, λές πός μ' αγαπάς, και το πρώτο πράγμα που βλέπω είνε τά λουλούδια που σου χάρισε μιὰ άλλη γυναίκα!

— Μιὰ νεαρή! ψιθύρισε ο γλύπτης ταραγμένος.

— Την όστία όμως αγάτησες και της όποιος ή διαρκής άνάμνηση, είνε μιὰ βροιά για τον έρωτά μου!

— Ω, Κλοτίλδη, έλε ο Μάξιμος, στανφώνοντας τά χέρια του, πός μπορείς να πιστεύεις ένα τέτοιο πράγμα;...

Η Κλοτίλδη κατάλαβε ότι είχε φτάσει ή στιγμή να θριαμβεύσει και τού έλε:

— Άκουσέ με. Αν θέλεις να πισθώ ότι πράγματι μ' αγαπάς και ότι δέν μου λές ψέματα, κάψε αυτά τά λουλούδια!

Ο γλύπτης έβγαλε μιὰ κρηγήνη φρέζης.

— Ζήτησο μου, αγάτη μου, ότι άλλο θέλεις, μιὰ όχι αυτό, όχι αυτό!... φώναξε.

— Θέλω να κάψεις τά λουλούδια! έπέμεινε ή Κλοτίλδη.

— Όχι! έλε ο γλύπτης.

— Γιόμισε ο κόσμος από Κρητικούς δώ πέρα!

— Έξω μ' έγώ! Περισώτης στη χόσι και στη φέξι να ιδώ κανέναν, κι έκεινος θάνα ψεύτικος!...

— Μιὰ έγώ δέν ζήτησα να μου στείλουν ψάρια!... Πού θα τά βρούν τά ψάρια, έδω άπάντο στα βουνά!... Έγώ πρνομαγικά είχα ζήτησει!... Ο νους τους όμως είνε στο φαί.

Και ο Ζόχος 'Αλέξανδρος, λοχαγός του πεζικού, κ.τ.λ. ανέμεινε σάν άποβολομένους, να ιδή, σε τούτον τον μεγάλο πόλεμο που αντίκρισε τόσα περιέργια μ' άπιστευτα, πός θα τού στέλλουν και ψ ά ο α... τηλεφωνικός!... Περίμεινε και μονολογούσε:

— Άνάθεμά σας γράμματα, γιατί να μιή σάς μάθω, σάν ήμιονα μικρός!...

Η Κλοτίλδη χαμογελούσε, άπολαμβάνοντας τὸ θριαμβὸ της...

— Έ! καλά λοιπόν, τότε φεύγω και δέν θα με ξαναϊδής ποτέ πια!... Άντιο!

Και έπροχώρησε άπολαματικά προς την πόρτα.

— Κλοτίλδη, Κλοτίλδη!... φώναξε τότε ο Μάξιμος, μιή φύγεις, περίμεινε, περίμεινε άκόμη!...

Χλωμός, τρέμοντας όλος από την ταραχή του, ώρμησε προς την άνοδοσίτη, έβγαλε τά λουλούδια από τὸ βάζο, και πολύ γλήγορα, για να μην του δοθή ο καιρός να σκεφθῆ, τά πέταξε στη φωτιά.

— Άφού τὸ θέλεις, άς γίνει τὸ θέλημά σου! φώναξε.

Μιὰ μεγάλη φλόγα φρόντωσε άμέσως μες στο τζάκι.

Η κόκκινη λάμψη της φωτός τους τοίχους τὸ εργαστήριου, και τά μικρά κλαδιά των μαρμαένων ροδιών με τριζύμια που έμοιαζαν με παράπονα, άναψαν, λαμπράδιαν και ύστερα χώνεψαν μες στη φωτιά.

Η Κλοτίλδη ήταν περήφανη για τὸ θριαμβὸ της αυτό. Τά μάτια της έλαμπαν από χαρά, γεμάτη άλαζονεία. Είχε καθίσει τώρα σέ μιὰ καρέκλα και χαμογελούσε, άπολαμβάνοντας τὸ θριαμβὸ της...

— Τόξερα έγώ, έλε, ότι δέν θα μπορούσες να χαλάσης τὸ γατήρι μου. Και μ' ένα έιρωνικό ύφος, έπροσέθεσε:

— Τώρα σ' αγαπώ!

Μιὰ ο γλύπτης, βλέποντας την φλόγα ν' άποτεφρώνη τά λουλούδια εκείνα της πεθαμίνης, πού τόσο τάζε αγάτησει, έννοιωσε έξαυτο να γίνεται στην ψυχῆ του μιὰ μεγάλη ιευταδοή.

Τὸ τρελλό του πάθος για την κακή αυτή γυναίκα μονομάς έβασε. Τού φάνηκε ότι ή φλόγα πού έκαψε τά λουλούδια έξάγνησε και την καρδιά του και την καθάρισε από μιὰ άγάπη πού δέν την άξιζε εκείνη πού τὸν είχε έμυνησει.

Πεσιμένος τώρα στα γόνατα, μπρός στο τζάκι, μάζεψε μ' εύλάβεια τὴ λίγη σκόνη που άπόμεινε από τὸ ιερό του ένθημο, ένω μιὰ άπέραντη θλίψη έγκυριζε την καρδιά του. Τού φαινόταν ότι κάτι άνεπανόρθωτο είχε συντελεσθεί, πώς ότι και ώραίο ύπηρεζε μέσα του είχε φύγει, είχε χαθεί!... Κατάλαβε ότι ή μεγάλη τρυφερότης πού είχε νοιώσει για την νεαρή παρθένα πού τόσο τόν είχε αγατήσει, είχε λερωθεί, ότι είχε κάνει μιὰ ιερουσία, είχε άσέβησει στην μνήμη μιὰς νεαρής.

Έβλεπε την γλυκεία μορφή της πεθαμίνης κοιτάζοντας να τού λει:

— Άγάτη μου, γιατί τόκανες αυτό; Τι τρελλά σ' έσπορξε να οίξης στη φωτιά της μοναδική άνάμνηση της αγνής σου αγάτης; Μιὰ δέν ξέρεις λοιπόν ότι ποτέ δέν θα ξαναβούης την βαθειά συγκίνηση που έννοιωσεσ όταν μου έδωκες στο μέτωπο τὸ παύτο σου φιλι, ότι ποτέ δε θάβρης τις έξαισεις χαρῆς τὸ πρώτο έρωτά μας; Τά λουλούδια πού τόσο άσφαλγα έκαψες σου τις θυμίζαν τις χαρές αυτές μ' έφτανε να τά κυτάξεις για να σκεφτείσαι ότι μιὰ μέρα ύπηρεξες πραγματικά ευτυχισμένος!...

Δάκρυα βούρκωσαν τά μάτια του γλύπτη, και ένας λυγμός τού έστρεψε τόν λαιμό. Στεκόταν μπροστά στο τζάκι, σιωπηλός, συντετριμένος.

Έξαφνα, γύρισε πὸς την Κλοτίλδη, πού περίμεινε χαμογελώντας πάντα έιρωνικά, και της φώναξε με λύσσα:

— Φύγε, φύγε, φύγε γλήγορα! Σε μισώ τώρα, σε μισώ όσο δε φαντάζεσαι, και σέ καταριέμαι για τὸ κακό που μου έκανες!... Δέν μ' αγαπάς, ούτε μ' αγαπάσεις ποτέ!... Θέλωσε μόνον να δοκιμάσης τί τὸ βαθιό ήμιον σκλάβος σου!... Έ, λοιπόν, τέτοια αγάτη δέν την θέλω έγώ, και την πετώ!... Φύγε!...

Η Κλοτίλδη, έμβρόντητη, έκανε δυο βήματα πίσω.

Δέν ήταν πια μπροστά της ο άντρας πού τόν έκανε ότι ήθελε, ο όποιος ήταν παιχνίδι στα χέρια της; Τώρα της φάνηκε μεγάλος, ώριμός, δυνατός στον τραγικό πόνο του. Και άξαφνα στόν πονεμένο αυτόν άνθρωπο πού τόσο περήφανα ποδοπατούσε την αγάτη της, άνεγνώριστο τόν άντρα πού χρόνια όνειρευόταν και περίμεινε, πού θα τόν έθαίμαζε και θα τόν αγαπούσε τρελλά, παράφορα, με όλη την δύναμη της ψυχῆς της.

Και γι' αυτό άκριβώς έννοιωσε τί άπαιλοσία θα την έσπορξζε άν τόν έκανε τώρα πού κ' αυτή τόν αγαπούσε.

Θέλησε να πείσι στα πόδια του, να τόν ιευτεθώ να την συγχώρηση, να προσπαθῆ να ξανακερδίσει την αγάτη του, να επανορθώση τὸ κακό πού τού είχε κάνει. Μιὰ από τὸ σκληρό και περιφρονητικό βλέμμα πού ο γλύπτης της έρχρινε, κατάλαβε ότι ήταν πολύ άργά πια, και, τρομαγμένη απ' την έκφραση τού θυμού πού έλαμπε στα μάτια του, άνοιξε την πόρτα και έξαφανίστηκε μέσα στη χιονισμένη νύχτα!...

ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.